N°. 93

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 18 NOVEMBER.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, ontvangen hebbende een schrijven van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt alhier, van den 8 November 1852 N°. 146, waarbij het Gemeentebestuur wordt opmerkzaam gemaakt omtrent het vervalschen, door het gebruik of inmengen van sommige voor de gezondheid schadelijke en zelfs vergiftige bestanddeelen, bij het bereiden van suiker- en speculatie-gebak, zoo door het aanwenden van vervalscht boekjes-goud, als van kleurstoffen tot het verkrijgen van rood, blaauw, groen en geel, als welke kleurstoffen uit *kwik*, *koper* en *arsenicum* worden vervaardigd, en waarvan het onvoorzigtig gebruik de meest nadeelige uitwerkselen, zelfs noodlottige gevolgen kan na zich slepen.

Herinneren bij deze de Ingezetenen aan de wettelijke bepalingen, zoo tegen den verkoop van vervalschte eetwaren en dranken in het algemeen, als in het bijzonder, bij gelegenheid van het op handen St. Nicolaas-feest, aan de straffen tegen den verkoop van vervalschte, of met schadelijke bestanddeelen vermengde of opgemaakte suikerbereidingen, speculatie-gebak, banket en likeuren, zoo wel bij de algemeene strafwet bepaald, als bij de wet van den 19den Mei 1829 (*Staatsblad* n°. 35) uitgebreid en nader voorzien.

Worden een iegelijk, met herinnering aan die strafbepalingen gewaarschuwd, dat voortaan en bepaaldelijk ook gedurende het St. Nicolaas-feest met de meeste naauwlettendheid tegen de overtreding van voorgemelde wettelijke bepalingen zal worden gewaakt en de overtreders zonder oogluiking, zullen worden vervolgd.

BREDA, den 15. November 1852.

STORM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

De Prins-President heeft zich ll. Donderdag naar Fontainebleau begeven, om in de omstreken gedurende eenige dagen groote jagtpartijen te houden.

Heden wordt de Prins-President van zijn uitstap naar Fontainebleau op het Elysée terugverwacht.

— In Parijs zijn hier en daar, in spijt van de waakzaamheid der politie, oproepingen aangeplakt waarin de kiezers vermaand worden, bij de aanstaande volksstemming over de herstelling van het Keizerschap, hunne stem niet uit te brengen. Het schijnt dat ook de te Londen gevestigde vereenigingen van Fransche uitgewekenen haren invloed in Frankrijk, die trouwens niet groot meer is, aanwenden om de kiezers van het uitbrengen hunner stem te weêrhouden. Daarentegen is eergisteren te Parijs van wege den departementsprefect bekend gemaakt dat de kiezerskaartjes aan de kiezers te huis zullen worden bezorgd; tot nog toe moesten de kiezers zich de moeite geven, het kaartje dat toegang tot het stemlokaal verzekert, zelve te gaan halen.

— Het meermalen aangekondigd manifest of protest van den graaf *van Chambord*, ter zake van het op handen keizerrijk, is thans, schoon in 't geheim rondgedragen, openbaar bekend geworden. Het is van den navolgenden inhoud:

« *Franschen!*

» Bij de beproevingen van mijn Vaderland, heb ik mij vrijwillig veroordeeld tot werkeloosheid en stilzwijgen. Ik zou het mij zelven nimmer vergeven, zijne ongelegenheden en gevaren een oogenblik nog te vergrooten. Van Frankrijk gescheiden, is het mij even dierbaar, ja nog dierbaarder en heiliger, dan wanneer ik het nimmer verlaten had. Ik weet niet, of het mij zal gegeven worden, eens mijn land te dienen, doch ik ben overtuigd, dat het mij geen woord, geen stap zal te verwijten hebben, waardoor de minste inbreuk op zijn voorspoed en zijne rust kan gemaakt worden. Het is zijne eere, zoowel als de mijne; het is de zorg voor zijne toekomst; het is een pligt jegens hem, welke mij nopen, thans mijne stem te verheffen.

» Franschen, gij wilt de Monarchy, gij hebt erkend, dat zij alleen, met een regelmatig en duurzaam gouvernement, u die zekerheid voor alle regten, dien waarborg voor aller belangen, die voortdurende overeenstemming tusschen een sterk gezag en eene gematigde vrijheid kan geven, waardoor het geluk der natien gevestigd en verzekerd wordt. Geeft u aan geene hersenschimmen over, welke, vroeg of laat, noodlottig voor u zouden zijn. Het nieuwe Keizerrijk, hetwelk men u voorstelt, kan die gematigde en duurzame Monarchy niet zijn, waarvan gij al dat goede wacht. Men bedriegt zich zelve, en men bedreigt u, wanneer men u dit in haren naam belooft. Alleen de ware, traditionele Monarchy, op het erfregt steunende en door den tijd geheiligd, kan u in het bezit stellen van die kostbare voordeelen, en [illegible] verzekeren. Het genie en de roem van *Napoléon* zijn niet voldoende geweest, om iets hechts te vestigen; zijn naam en zijne nagedachtenis zullen daartoe nog veel minder voldoende zijn. Men herstelt de veiligheid niet, door het beginsel aan te randen, waarop de Troon rust, en men bevestigt niet aller regten, door dat regt te miskennen, hetwelk bij ons de noodzakelijke grondslag der monarchale orde is. De Monarchy in Frankrijk is het Koninklijk Huis van Frankrijk, hetwelk innig aan de natie is verbonden. Mijne voorvaders en de uwe hebben eeuwen doorleefd, gezamentlijk, naar de zeden en behoeften des tijds, aan de ontwikkeling van ons schoone vaderland arbeidende. Gedurende 14 eeuwen hebben de Franschen, de eenige onder alle volken van Europa, steeds Vorsten van hunne natie en van hun bloed aan hun hoofd gehad. De geschiedenis mijner voorouders is die van Frankrijk's klimmende grootheid, en het is ook de Monarchy, welke het begiftigd heeft met de verovering van Algiers, zoo rijk in de toekomst, zoo rijk reeds door de schitterende wapenfeiten, wier roem zich bij al den vroegeren roem voegt.

» Welke ook Gods beschikkingen mogen zijn over u en over mij. — die het hoofd van het oud geslacht uwer koningen ben gebleven, erfgenaam dier lange reeks van Monarchen; die gedurende zoo vele eeuwen de magt en het geluk van Frankrijk voortdurend hebben vermeerderd en doen eerbiedigen, — Ik ben aan mij zelven, aan mijne familie, aan mijn vaderland verschuldigd, luide te protesteren tegen logenachtige en gevaarvolle combinatien. Ik handhaaf dus mijn regt, hetwelk de zekerste waarborg voor uwe regten is, en God tot getuigen roepende, verklaar ik voor Frankrijk en voor de wereld, dat ik, getrouw aan de wetten van het Koningrijk en aan de overleveringen mijner voorouders, naauwgezet tot aan mijn' laatsten snik het onderpand der erfelijke Monarchy zal bewaren, welke de Voorzienigheid mij heeft toevertrouwd, en welke de eenige veilige haven is, waarin dat Frankrijk, voorwerp van al onze liefde, na zoo vele stormen, eindelijk rust en geluk zal kunnen vinden.»

Dit manifest is vergezeld van instructien, om zich van de stemming op 21 en 22 dezer te onthouden, en aan hen, die reeds bedieningen hebben aanvaard d daarvan thans afstand te doen,

— Uit onderscheiden plaatsen in de departementen wordt berigt dat het bekende protest van den Graaf *van Chambord* tegen de herstelling van het Keizerschap, er op velerlei wijze verspreid en bekend gemaakt wordt, en dat het aan de politie niet altijd gelukt zulks voor te komen.

— De *Moniteur* deelt heden het manifest van den graaf *van Chambord* mede, voorts nog twee manifesten, een van het *revolutionnaire comité te Londen*, aan het hoofd waarvan thans *Louis Blanc* staat, en een van *de gebannen fransche democratische ballingen* op Jersey, welk stuk onderteekend is door *Victor Hugo*, *Fombertaux* en *Ph. Faure*. De *Moniteur* doet deze stukken van de volgende aanmerkingen vergezeld gaan.

« Buitengewone pogingen en middelen van allerlei aard worden aangewend, om op het oogenblik dat het volk tot de plegtige stemming geroepen wordt, de protestatien der partijen onder het volk te verspreiden. Het gouvernement heeft geen belang om zich tegen de openbaarmaking dier stukken te verzetten; het wil ze zelf openbaar maken; want bij deze groote beweging die Frankrijk naar de herstelling van het keizerrijk heendrijft, moet het volk behoorlijk ingelicht zijn, en zijn zonder dwang geuite wil de uitdrukking zijner overtuiging wezen. — Naar men zegt is het *Louis Napoleon* zelf, die, naar het voorbeeld van zijn oom, welke de protestatie van *Lodewijk XVIII* in den *Moniteur* deed plaatsen, verlangd heeft dat bovenvermelde stukken in het regeringsblad worden opgenomen.

— Een dagblad van Rijssel berigt het volgende; » Sedert eenige dagen zijn in de brievenbussen der postkantoren van deze stad en van de omstreek een groot aantal gedrukte en in een omslag gevouwen politieke manifesten bevonden en in beslag genomen. Aan de grenzen zijn 175,000 afdrukken van die manifesten in handen der politie gevallen; zij waren in twee balen gepakt en in een met stroo beladen wagen verborgen.".

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 85; $4\frac{1}{2}$ pCt. 106; Hon. Leening $100\frac{1}{4}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den November.

Volgens berigten uit Stolkholm was de beterschap des Konings slechts van korten duur geweest. Het dien dag uitgegeven bulletin was echter iets gunstiger. Ook Prinses *Eugenie*, was bedenkelijk ziek.

— Uit Berlijn meldt men, dat aldaar de tijding is ontvangen dat de

graaf *von Rechberg* tot opvolger van den graaf *van Thun*, tot dusver president der Bondsvergadering, is benoemd.

— In het jaar 1850 telde het koningrijk Polen 1561 scholen met 82,942 leerlingen; daar de bevolking van het rijk 4.790,000 zielen telt is van de 57 1 scholier. Sedert eenige jaren neemt het aantal scholen toe en men kan aannemen dat jaarlijks 30 scholen opgerigt worden. In het geheele koningrijk is echter geene hoogeschool en de studenten moeten zich begeven naar de in Rusland bestaande universiteiten, die echter nog geene 4000 kweekelingen tellen.

— Het regtsgeding hetwelk sedert zes weken voor het hof van assises te Keulen gevoerd werd tegen elf personen, ter zake van staatkundige woelingen van 1848 tot 1851, is thans geëindigd. Zeven der beschuldigden zijn door de gezworenen schuldig verklaard, hetzij aan het smeden van een komplot tot gewelddadige omverwerping der staatsinrigting, hetzij aan het bevorderen van den toeleg der eerstgenoemden. Drie hunner zijn tot zes, drie tot vijf jaren, en één tot één jaar tuchthuisstraf veroordeeld, de vier overigen zijn vrijgesproken.

— De Grootvorst-Troonopvolger van Rusland en zijne gemalin zijn den 7 Nov. in Venetië aangekomen, en zeer luisterrijk ontvangen. Het *St. Marcusplein* is te hunner eere geïllumineerd geworden. HH. KK. HH. zouden echter die stad spoedig weder verlaten, ten einde zich naar Weenen te begeven. Volgens anderen, zouden zij zich aldaar niet ophouden, en, ten gevolge van het overlijden van den hertog *van Leuchtenberg*, hunne reis bekorten.

H. M. de Keizerin van Rusland wordt tegen het einde dezer maand, te Weenen verwacht, om zich van daar naar Venetie te begeven, alwaar HD. den winter zal doorbrengen.

— De jongste berigten uit Athene hangen een vreeslijk tafereel op van een ontzettenden orkaan, welke in den nacht van 26 op 27 October gewoed heeft. De storm duurde van $8^{1}/_{2}$ tot $10^{1}/_{2}$ ure des avonds. De huizen stonden te waggelen, zuilen vielen neder en schepen zonken of werden op het land geworpen; in de koninklijke residentie-tuin zijn alleen 1200 boomen ontworteld; kerken en huizen werden van daken beroofd; vooral de haven van Piraeus leverde een vreeslijk schouwspel op; geheele schepen met hunne ladingen waren gezonken of werden tegen het land verbrijzeld.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den November.

Denzelfden avond na de door de Koningin uitgesproken troonrede zijn de adressen in antwoord in de beide Huizen behandeld en aangenomen. In antwoord op eene interpellatie van den markies van *Landsdowne* heeft lord *Derby* in het Hoogerhuis verklaard dat de Regering zich op geenerlei wijze in de binnenlandsche aangelegenheden van andere Volken mengen zou en dat, wat den vrijen handel betreft, het Kabinet zich aan de beslissing des lands zou onderwerpen en het beginsel met onpartijdigheid toepassen. In het Lagerhuis kondigde de heer *Villiers* aan, dat hij den 22 dezer eene motie doen zal, met het doel om de Regering en het Parlement tot de verklaring te noodzaken of het beginsel van vrijen handel al dan niet bewaard zal blijven, waarop de heer *Disraeli* antwoordde, hoe het in de Troonrede aangeduid stelsel dat der onbeperkte concurrentie is. De Regering, voegde hij hierbij, zou weldra gelegenheid vinden om de maatregelen welke zij aan het oordeel des Parlements onderwerpen wil te doen kennen.

— In het Lagerhuis heeft de kanselier der schatkist aangekondigd dat hij den 26sten November de veranderingen in het belastingstelsel zoude voordragen, welke naar het oordeel des gouvernements door de invoering van het vrijhandelstelsel waren noodig geworden, ten einde het belastingstelsel met de aangenomen handelsstaatkunde in overeenstemming te brengen, en de door het land *duurzaam* te volgen staatkunde in te voeren.

In de beide huizen is eene boodschap van de Koningin ontvangen, waarin hunne medewerking gevraagd wordt om aan de nagedachtenis van den Hertog *van Wellington* de verschuldigde eer namens 's lands hooge staatsmagten te bewijzen.

— De onbeperkte toelating van het publiek in Chelsea hospitaal, om den hertog van *Wellington* in parade te zien liggen, veroorzaakte heden een zoo geweldig gedrang van nieuwsgierigen, dat minstens zes menschen geheel verpletterd en zeer vele andere zwaar gekneusd of gewond zijn. Honderden keerden, na uren lang te vergeefs doortogt gezocht te hebben, onverrigterzake terug. Vele vrouwen vielen van angst in flaauwte en moesten weggedragen worden.

— Engelands stoom-zeemagt is inderdaad geweldig. Zij bestaat uit 150 schepen, waaronder drie nieuwe schroefbooten met 80 stukken, welke gereed zijn om dadelijk in dienst gesteld te worden. De helft dezer vloot is in functie, maar 75 oorlogs-stoomschepen gemiddeld van 800 tonnen, zijn ten allen tijde klaar om zee te kiezen. De handels-stoomvloot van Groot-Brittannie bestaat uit 1184 stoombooten. Londen alleen bezit 333, metende 102,000 tonnen; Glasgow 88, te zamen van 34,000 tonnen; Liverpool 99 à 21,059 tonnen. Drie havens derhalve bezitten alleen eene scheepsruimte van 157,059 tonnen. Eene enkele maatschappij, te Glasgow gevestigd, bezit 7 transatlantische stoombooten.

Een Amerikaansch dagblad, 't welk deze opgave mededeelt, zegt daarbij: «Het is eene groote ongerijmdheid te beweren, dat Frankrijk Engeland zou kunnen overweldigen. Europa beeft als Engeland zijne arsenalen opent, en in vijftien dagen kan het zich in staat stellen alle Europesche havens te blokkeeren en te gelijker tijd zich-zelf behoorlijk verdedigen."

— Met de overlandpost is in Engeland berigt ontvangen dat het grootste gedeelte der in Birmah gelande Britsche krijgsmagt, in het laatst van September naar binnen 's lands tegen de stad Prome opgerukt was; men verwachtte dat de oorlog weldra met de aanhechting van een gedeelte van Birmah aan het Britsche gebied zoude afloopen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den November.

Ter aanvulling van het berigt omtrent den afloop der op 11den en 12den November jl. alhier gehoudene Paarden-, Beesten- en Linnen-Markten, dient nog, dat daarbij is geomitteerd melding te maken, dat door de Handels-Societeit aan den Heer *Johannes van Ham*, Poulier alhier, is uitgereikt de Zilveren Medaille, wegens het ter markt brengen op den 12den dier maand van de belangrijkste partij Kapuinen, welke premie onder N°. 8 der des betrekkelijke bekendmaking daarvoor was uitgeloofd.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag ll. zijn de eindverslagen uitgebragt over hoofdstuk XI der Staatsbegrooting, over de wet op de middelen en over het voorstel tot het houden eener enquête nopens den toestand der nationale visscherij, de beraadslagingen over welk voorstel nog zullen worden gehouden vóór die over de begrooting. — Daarop zijn de volgende wetsontwerpen, na eenige discussie, aangenomen: 1°, dat tot wijziging der bepalingen nopens de heffing bij admodiatie van sommige accijnsen in Limburg, met 39 tegen 9 stemmen, en 2°, dat tot vaststelling der begrooting van het pensioenfonds voor 1853, met algemeene stemmen. — Eindelijk is nog langdurig beraadslaagd over het voorstel van den heer *Bachine* c. s., tot het houden eener enquête omtrent den accijns op het zout; dat voorstel is ten slotte met 26 tegen 25 stemmen aangenomen. — Waarna de zitting is gescheiden.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren hebben de beraadslagingen plaats gehad, over het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850, Dit voorstel is met 56 tegen ééne stem, zijnde die van den heer *van Eck*, aangenomen.

Voorts zijn ingekomen tien wetsontwerpen bekrachtiging van provinciale belastingen, welke naar de afdeelingen zijn verzonden om aldaar te worden onderzocht.

De Kamer heeft voorts besloten, dat, naar aanleiding van het gebeurde in de vergadering van Maandag, te weten de aanneming van het voorstel van den heer *Bachiene* c. s. tot het instellen eener enquête op den accijns van het zout, en overeenkomstig met de bepalingen der wet tot uitoefening van het regt van onderzoek en van het reglement van orde, in de zitting van den 22sten November aanstaande zal worden bepaald het getal leden waaruit de commissie van onderzoek zal bestaan, het getal leden dat minstens tot afneming der verhooren wordt vereischt en den termijn binnen welken het onderzoek zal zijn afgeloopen. Tevens zal de Kamer alsdan de leden der commissie benoemen. Een uittreksel uit de notulen, voor zoover betreft het Maandag betrekkelijk deze aangelegenheid genomen besluit zal, overeenkomstig art. 2 der wet van 5 Augustus 1850 (*Staatsblad* n°. 45), in de *Staats-courant* worden geplaatst.

De Vergadering heeft de conclusie van het verslag uitgebragt omtrent de door Nederland met Oostenrijk en Wurtemberg gesloten overeenkomsten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, strekkende tot het doen drukken van het rapport, en het verzenden van een afschrift aan den Minister van Buitenlandsche Zaken, alsmede tot het nederleggen der stukken ter griffie, zonder beraadslaging aangenomen.

— In de zitting der Provinciale Staten van ll. Vrijdag is door de vergadering goedgekeurd, op het rapport der eerste afdeeling, eene door Gedeputeerde Staten voorgestelde af- en overschrijving op de provinciale begrooting. Onder eenige uitgebragte rapporten behoorde ook dat op twee adressen van ingezetenen en slagters te Breda, strekkende dat de Staten het aan den Koning gerigte verzoek, om den accijns op het geslagt aldaar te heffen bij het stuk, soort en gewigt naar de waarde, zullen ondersteunen. *Concl.* tot inwilliging van het verzoek.

De voorzitter zeide ten slotte, dat de werkzaamheden zoo ver geëindigd zijn, dat de zitting gesloten zou kunnen worden, doch dat door hem ontvangen is een schrijven van het Departement van Binnenlandsche Zaken, waarbij hij wordt uitgenoodigd de vergadering niet uiteen te doen gaan, alvorens de loting voor de aftreding van het aanstaand jaar hebbe plaats gehad. Daar men dagelijks de afkondiging der wet op de indeeling der provinciën in kiesdistrikten kan verwachten, stelt de voorzitter voor, dat de vergadering voor eenige dagen scheiden zal en wordt besloten dat de eerstvolgende bijeenkomst zal plaats hebben op Donderdag den 25sten November aanstaande.

— Het *Staatsblad* n°. 197 behelst de wet van den 5den November 1852 houdende regeling van de verdeeling der provinciën in kiesdistrikten, ter benoeming der leden van de Provinciale Staten, enz.

— Bij Koninklijk besluit van 11 dezer n°. 14, is goedgekeurd een besluit der Staten van Noordbrabant van den 4 dezer, n°. 1 betrekkelijk de oprigting eener provinciale commissie van landbouw.

— De Minister van Financiën, gelet op de klagten, welke ter kennisse van den Minister zijn gekomen, dat op een expeditiekantoor aan de uiterste grens, tusschen 12 en 2 uren, een document is geweigerd, heeft bij resolutie van 5 November, n°. 90, goedgevonden, aan de heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz. te 's Hertogenbosch, Breda, Maastricht, Middelburg, Nijmegen, Arnhem, Zwolle, Groningen en Assen, te kennen te geven, dat de bepalingen van art. 316 der algemeene wet niet in dien zin moeten worden opgevat, dat de kantoren tusschen 12 en 2 ure volstrekt zouden moeten gesloten zijn, maar dat het nadrukkelijk verlangen van den Minister is, dat ook gedurende dien tijd de reizigers worden gerieft en van documenten voorzien, en ook de vervoerders van koopmansgoederen in alle spoedvorderende gevallen geëxpedieerd; wordende

voormelde directeurs uitgenoodigd, om de hierbij betrokken ontvangers in dien zin aan te schrijven, met last zich daarnaar te gedragen.

— De uitspraak door den hoogen raad in de zaak van *C. J. Enthoven*, oorspronkelijk eischer, tegen de erfgenamen van wijlen koning *Willem II*, verweerders en eischers in vrijwaring, tegen *L. J. Enthoven en Comp.*, gedaagden in vrijwaring, is, ten gevolge van ongesteldheid van een der raadsheeren, uitgesteld tot den 26. November aanstaande.

— De Regering laat met den meest mogelijken spoed werken aan het drukken der uitkomsten van de tienjarige volkstelling. Dit werk zal een duizendtal bladzijden in folio bedragen.

— Uit Tiel schrijft men van den 12den November ll.

«Heden werd door de arrond.-regtbank alhier uitspraak gedaan in de belangrijke regtszaak van het Bestuur der Domeinen tegen het Gemeentebestuur van Haaften en de Commissie van Ingezetenen uit Tiel, betreffende het beheer der *vicary-goederen* aldaar, waarvan reeds in een vorig nommer van dit blad is melding gemaakt. Gelijk gemeld is, eischte het Bestuur der Domeinen overgifte van het beheer der vicarijgoederen, met rekening en verantwoording. Bij vonnis van heden is die eisch, volgens conclusie van den Heer officier van Justitie, Mr. *H. van Wessem* Az., in zijn geheel toegewezen, en is dus ook deze zaak, even als die der geestelijke goederen te Rossem, in het voordeel van het Domein-bestuur beslist.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 10den dezer:

«Wij vernemen, dat door de arrondissements-regtbank te dezer stede, op gisteren is verleend, *regtsingang met bevel van dagvaarding in persoon*, tegen den heer *S. P. Langendam* alhier, als drukker en uitgever van het dagblad *de Gelderlander*, Nieuwe Nijmeegsche Courant, ter zake van laster jegens den HoogEerw. heer *J. M. Triebels*, R. C. Pastoor en Deken te Nijmegen, door middel van een gedrukt en openlijk uitgegeven geschrift, en wel bepaaldelijk, door in het nommer van het voornoemde dagblad van den 16den September jl. n°. 75, aan genoemden heer *J. M. Triebels* ten laste te leggen: «dat verblindheid met het belang zijner familie hem, «bij de verkiezingen te Nijmegen, het belang der Katholijken deerlijk «heeft doen vergeten," en dat hij het bevel om neutraal te blijven, dat «hem door Zijne Hoogw. den Bisschop was gegeven, door slinksche streken «heeft ontdoken." De beklaagde is dien ten gevolge, tegen Vrijdag aanstaande, voor den heer regter-commissaris geroepen."

— In de *Middelburgsche-Courant* leest men:

«Wij vernemen uit Goes, dat de polder Everinge, nabij Ellewoutsdijk, in groot gevaar verkeert. De zeedijk begeeft zich meer en meer, en bereids hebben de landbouwers hunne tilbare have en vee in veiligheid gebragt; reeds lang waren aan dien dijk calamiteiten voorzien; niettegenstaande de pogingen van den waterstaat om zulks te keer gaan, schijnt men den dijk niet meer te kunnen behouden."

— De jongste Overlandpost heeft berigten uit Batavia tot den 29sten September aangebragt.

Z. Exc de Gouverneur-Generaal en Mevrouw *Duymaer van Twist* zijn den 30 Augustus, met Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, van hier naar Samarang vertrokken, tot voortzetting van de reis over het midden gedeelte van Java. Den 1 dezer kwam gemeld stoomschip te Samarang aan, waar Z. Exc met alle hem toekomende eerbewijzen werd ontvangen. Na receptie verleend te hebben, bezigtigde Z. Exc. des namiddags van dienzelfden dag eene tentoonstelling van al de ambachten welke te Samarang worden uitgeoefend. De volgende dagen nam hij al het verder opmerkenswaardige in oogenschouw en reisde daarop den 4 dezer verder: achtereenvolgens werden nu Demak, Poerwodadie, Oenarang, Ambarawa, Salatiga, Soerakarta, Djocjokarta, en Magelang, bezocht, welke laatstgemelde hoofdplaats Z. Exc. den 22 dezer verliet om de reis door de residentie Bagleen voort te zetten. Bij gelegenheid van het bezoek van den Gouverneur-Generaal worden overal allerlei festiviteiten, als parades, tijgergevechten, bals enz., enz. gegeven.

— Gedurende de maand julij dezes jaars is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen *f* 639,166,76½. De opbrengst over de zeven eerste maanden van het jaar bedraagt *f* 4,060,011,32, zijnde *f* 709,058 meer dan over hetzelfde tijdvak in 1850 en *f* 70,375,63½ minder dan over 1851. — Gedurende de maand Augustus is ontvangen *f* 712,661,27, hebbende de opbrengst over de acht eerste maanden van het jaar bedragen *f* 4,772,672,59, zijnde *f* 859,332,51 meer dan over hetzelfde tijdvak in 1850 en *f* 81,811,96 minder dan 1851.

— Volgens het Anjer-rapport van doorgezeilde schepen, van den 27 Augustus, is het Nederlandsche schip *Amicitia*, kapitein *D. Crap Hillingman*, den 26sten aldaar gepasseerd, aan boord hebbende drie schipbreukelingen van het bij Christmas-Eiland verongelukte schip *Vice-Admiraal Rijk*, welke personen op dat eiland 56 dagen in de grootste ellende hadden doorgebragt. Van eene verpligtende hand heeft men hieromtrent de volgende bijzonderheden vernomen. De drie geredde personen, te weten: de heer *P. Graat*, opperstuurman, *C. Kipping*, matroos, en de heer *R. A. H. Tollius Bennet*, passagier, hebben verklaard: Dat zij den 7 Maart dezes jaars, met het Nederlandsche barkschip, genaamd *Vice-Admiraal Rijk*, beladen met stukgoederen, van Ramsgate zijn vertrokken, koers stellende naar Batavia. Dat de equipage van dien bodem was zamengesteld uit 19 personen, als: de heer *J. Bakker*, gezagvoerder; de heer *P. Graat*, opperstuurman; *F. Schellekes*, tweede stuurman; *H. Vuyk*, derde stuurman; *M. Zeilstra*, bootsman; *Monsen*, zeilmaker; *Matzen*, timmerman; *E. Hollander*, kok; *C. Kipping*, *P. Visser*, *P. van der Wal*, *L. Ringsma*, *M. Zwensen* en *H. Hansen*, matrozen; *J. Booy*, *J. Terhagen*, *W. Bakker*, *J. Valkema* en *P. Engelhart*, ligt matrozen, en de heer *Tollius Bennet*, die zich als passagier aan boord bevond. Dat zij tot op den 27sten junij jl. de reis tot op de hoogte van Christmas-Eiland zonder onheilen hebben voortgezet. Dat zij den avond van dien dag, ongeveer ten half acht ure, terwijl de opperstuurman de wacht overnam, om de zuid zijn over stag gegaan, zeilende het schip in goeden staat, met dik buijig weder, naar gissing op twee en eene halve mijl bezuiden Christmas-Eiland; dat zij ten half tien ure, de lucht afgeschoond zijnde, dat eiland in zigt kregen, noord ten oosten half oost, op een afstand, naar gissing van 3 mijlen; dat zij toen om de noord zijn over stag gegaan, en alle dienstdoende zeilen bij hadden, sturende noord; dat zij, na een half uur die rigting te hebben gevolgd, het meergenoemde eiland op eenen afstand van circa twee en een halve mijl ten noord noordoosten van het schip hadden, onder welke omstandigheden de opperstuurman de wacht overgaf aan den kapitein, en volgens gebruik zich naar kooi begaf. Dat de meergemelde opperstuurman *P. Craat* omstreeks half vier ure in den morgen van den 28 junij ontwaakte, door het geschreeuw van den tweeden stuurman: « er komt eene zware bui opzetten. Op je roer!" Dat hij daarop naar het dek ijlde, land ontdekte en last gaf om de achterraas op te halen; nadat die last met veel moeite zoo spoedig doenlijk ten uitvoer gebragt was, vernam hij dat het schip bereids gestooten had, waarop hij zich naar de zoogenaamde hal begaf en deze reeds vol water vond; vervolgens kapte hij de sjorrings der booten, doch daar het schip hard begon te zinken, vlugtte alle man naar en in de kleine sloep, welke in de davits hing. Door den plotselingen last welken dezen daardoor ontving vierde de voortalie af en sloeg de boot over kap, zoodat de geheele equipage in zee stortte; intusschen hadden de bovengenoemde opperstuurman en de matroos *Kipping* het geluk uit de boot te kunnen springen en het dek te bereiken der hut, welke middelerwijl aan stuk was geslagen; op dit oogenblik ontmoetteden zij den heer *Bennet* en den kok *E. Hollander*, in zee zwemmende, welke zij beiden opnamen. Dat zij alzoo, vier in getal, tegen vier ure na den middag op de noordwestpunt van Christmas-Eiland strandden, waarbij de kok het leven verloor; hier werd eene in de hut aanwezige vlag opgeslagen, zonder gedurende de 34 dagen welke zij op dat punt verbleven door een der verschillende schepen welke passeerden ontdekt te worden, waarom zij besloten naar den zuidwestpunt van het eiland te gaan, dien zij, na eenen togt van acht dagen, bereikten; hier zetteden zij andermaal de vlag op, waartoe zij twee dagen noodig hadden, omdat zij in hunnen verzwakten toestand tegen de steile rotswanden moesten opklimmen. Dat zij den 23 Augustus op deze plaats zijn ontdekt en gered door den gezagvoerder *D. Crap Hillingman*, van het Nederlandsche barkschip *Amicitia*, die hen aan boord opnam, verpleegde en zaturdag den 28sten behouden ter reede van Batavia aanbragt. Dat de omstandigheden volstrekt niet hebben toegelaten om iets hoegenaamd van de scheepspapieren of van de aan boord zijnde goederen te redden of te bergen, en dat de genoemde geredden gedurende hun verblijf op Christmas-Eiland niets hadden om in hunne behoeften te voorzien, dan de vogels welke zij vingen en onbereid moesten verslinden, benevens het zoete water, hetwelk er door de aanhoudende regens voorhanden was. Wijders verklaarden de drie gemelde personen, dat gedurende de reis alle mogelijke naarstigheid en toezigt zijn aangewend, zoowel door den gezagbebber als door ieder man der equipage, en dat alzoo het verlies van schip en lading aan geene andere dan de hiervoren beschreven omstandigheden kan worden geweten. De gezagvoerder van het Nederlandsche schip *Olivier van Noord*, *O. Kievijt*, den 30 Augustus ter reede van Batavia aangekomen, rapporteert dat hij, den 21sten des avonds, omstreeks 9 ure, toen hij Christmas-Eiland oost langs zeilde, op drie mijl gegisten afstand, op dat eiland een groot vuur heeft zien branden. Dit is dus geweest, op den dag na dien, waarop de drie schipbreukelingen van het schip *Vice-Admiaaal Rijk* door de *Amicitia* gered zijn.

— Ter reede van Benkoelen is den 19 julij ll., bij het inschepen der 6de kompagnie van het 3de bataillon, door de onvoorzigtigheid of onhandigheid der praauwvoeders, eene der embarkementspraauwen omgeslagen, waarin zich 21 militairen, eene inlandsche vrouw en een kind bevonden; bij dit ongeluk zijn de Europesche sergeant *Versluys*, en vier Afrikaansche fuseliers verdronken.

— In den nacht van den 12 op den 13 dezer zijn te Banjoemaas, omstreeks kwart voor elf ure, eenige achtereenvolgende vrij hevige schokken van aardbevingen ontwaard.

— Berigten van Amboina ontvangen en loopende tot den 2 Augustus jl., houden in dat op de noordkust van Nieuw-Guinea de rust, welke in het vorig jaar gestoord was geworden, geheel is hersteld. Een inlander, die zich voor profeet uitgaf en aan het hoofd der beweging stond, is met de voornaamste zijner aanhangers genomen door de vaartuigen welke de sultan van Tidore, die onder de opperheerschappij van het Nederlandsch Gouvernement als leenman het bestuur over deze landen voert, te dien einde derwaarts had afgezonden. De aanwezigheid van het stoomschip PADANG, gezagvoerder *Persille*, dat den 30 julij te Amboina was aangekomen, had eene groote bedrijvigheid veroorzaakt. De gezondheidstoestand op Amboina liet niets te wenschen over, en door het geheele gouvernement der Molluksche Eilanden heerschte eene volkomene rust.

— De staat van zaken in Palembang was in het laatst van Augustus over het algemeen gunstig. Kikim kon geheel in orde worden geacht, alleen de Moelak-Oeloe en de uiterste grenzen van de Goemay-Oeloe waren nog niet rustig, de voorbereidselen om met drie kompagnien derwaarts op te rukken waren bijna afgeloopen. Ook in het Djambische heerschte rust en de cholera vertoonde zich daar niet meer; daarentegen heeft deze ziekte de hoofdplaats bezocht, en is ook te Banka uitgebroken.

Troonopvolging in Frankrijk.

De Engelsche *Punch* tracht de onzekerheid over de Keizerlijke troonopvolging in Frankrijk op te heffen en geeft voor de eerstvolgende jaren deze lijst van Fransche magthebbers aan:

1854. Keizer *Soulouque* komt te Parijs aan en wordt tot Keizer gezalfd, als *Napoleon V*.
1855. Dr. *Véron* wordt op den troon verheven, met den titel: Empereur de tous les Empiriques.
1856. Hem volgt *Girardin* als «Premier consul des Gobemouches" op.
1857. Generaal *Cavaignac*, die te goed is om langer dan eene maand te regeren.
1858. De generaals *Changarnier*, *Lamoricière* en de korporaal *Paturot*, militair driemanschap.
1859. *Proudhon*, als «Premier magistrat de l'intelligence du monde."
1860. Mademoiselle *Rachel* als godin der vrijheid.
1861. *Paul de Kock*, «grand ministre de l'instruction publique."
1862. *Commersal* (een gestorven Engelsche comediant, die de rol van *Napoleon* speelde) als de beste representant van den Keizer.
1863, 1864, 1865. Ieder, die zich daartoe wil leenen.

Voorzeker eene der bitterste satiren, die sedert lang tegen het Fransche volk werd geschreven.

De Bredasche Najaarsmarkt heeft voor het kunstminnend publiek verscheidene gelegenheden aangeboden om zich te verlustigen. Onder de Schouwburgen werd het *Théâtre Mélodrama et des Vaudevilles* van de heeren *K. Maja* en *E. van Beem* iederen avond met buitengewoon talrijk bezoek begunstigd. Er is dan ook slechts ééne stem over dit Gezelschap, en wel dat het zich die gunst volkomen waardig heeft gemaakt. De door het Gezelschap gegeven stukken werden uitbundig toegejuicht; alle leden wedijverden, om hen, die de hoofdrollen over het geheel uitmuntend vervulden, waardig op zijde te staan. Met veel genoegen hebben wij dan ook vernomen, dat gemeld Gezelschap voornemens is, gedurende den aanstaanden Winter eenige Voorstellingen alhier te geven, en wij twijfelen niet, of hunne inteekeningslijsten zullen met een aanzienlijk getal inteekenaars vergeerd worden.

De Hof-Mechanicus, de heer *D. L. Bamberg*, heeft den liefhebbers van tours d'adresse, mechanische vermakelijkheden, electrische en galvanische proeven, verrassende en genotrijke avonden verschaft. Zijn keurig kabinet, zijne fraaije decoratiën en verlichting verdienen allen lof, terwijl de heer *Bamberg* aan velen, die hem reeds voor meer dan 25 jaren zijne kunst zagen uitoefenen, het bewijs leverde, dat, schoon zijne jaren klimmen en zijne haren grijzen, hij nog met jeugdig vuur en jeugdige kracht bezield is, onder het uitvoeren zijner verbazingwekkende mechanische proeven en goocheltoeren, die hem dan ook de uitbundigste toejuichingen deden inoogsten.

Algemeen is de lof en tevredenheid over het *Cirque Olympique* van de heeren *Blanus* en *Dassie*. De exercitiën in de Hooge Rij- en Voltigeerkunst, de oefeningen van gedresseerde paarden en gymnastische en acrobatische proeven lieten niets te wenschen over. De directeurs vonden dan ook iederen avond de [illegible]beloning in de talrijk opgekomen toeschouwers.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 15 November.

TARWE en ROGGE tot vorige prijzen met weinig handel. Verkocht van Tarwe: 128, 130 ℔ bonte Poolsche *f* 304, 310; 134 ℔ Cubanca *f* 255; 129 ℔ Vriesche *f* 268. Van Rogge: 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 198, 200; 123 ℔ Fransche *f* 200.

GERST in een doen: 104 ℔ N. Vriesche Winter *f* 174.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ Nieuwe Holst. *f* 224.

Tegen Vrijdag aanstaande zijn in veiling aangeslagen wegens zeeschade circa 180 last Odessa Rogge 115, 118 ℔.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. $56\frac{1}{2}$ P. vl.; in April eerstk. $58\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $33\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $32\frac{1}{2}$; 1 Dec. eerstk. *f* 32; 1 Mei eerstk. *f* $34\frac{1}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $34\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 30; Vlieg. *f* 29; 1 Maart, 1 April en 1 Mei eerstkomende $29\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $39\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $38\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 70 à 75. — LIJNKOEKEN per 104 st., *f* 9 à $11\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 16. NOVEMBER 1852.

	van	tot
Het Nederl. Mudde Tarwe	*f* 7,50	*f* 9,20.
Het dito dito Rogge Oude	» 0,00	» 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 6,85	» 6,90.
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	» 5,50.
Het dito dito Boekweit	» 5,25	» 5,70.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,30.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,64.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	*f* 2,70
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,00.
Het 1000 Dooi Hout		» 1,70.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Stronken		» 2,50.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

TWEE HONDERD ACHTTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

12e Trekking. N°. 2020, een prijs van *f* 1000.
13e —— N°. 3411, *f* 10,000; N°. 16905, *f* 5000; N°. 9425, *f* 1500.
14e —— N°s. 5326, 10391, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *November*) waren genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{15}{16}$, 64, $63\frac{15}{16}$; 3 pCt. $76\frac{3}{4}$, $77\frac{1}{16}$, $76\frac{7}{8}$; 4 pCt. $95\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Handelm. 122: $\frac{1}{4}$; Aand. Ned. Bank 123; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. 52; Fr. Oblig. 3 pCt. $78\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Spanje Onbep. St. $24\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $44\frac{3}{4}$, 45, $44\frac{3}{4}$; Coupons Bewijzen $3\frac{11}{16}$; Amort. Schuld $6\frac{1}{4}$; Portugezen te Londen $41\frac{1}{4}$; Id. 4 pCt. $37\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. 109; dito 1828—29 $106\frac{5}{8}$; Certif. 1831—33 $96\frac{11}{16}$, $\frac{7}{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $91\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Id. bij *Stieglitz* 91, $\frac{1}{8}$; Inschr. in Assign. 6 pCt. $70\frac{13}{16}$; Certif. van dito 6 pCt. $71\frac{5}{8}$; Polen Certif. $85\frac{3}{8}$; Polen Aandeel. $162\frac{1}{4}$; Oostenrijk Metall. $77\frac{7}{16}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; Nieuwe 5 pCt. $90\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

*** Getrouwd:

GEORGE VAN GHEEL GILDEMEESTER

en

[illegible]THARINA QUIRINA TWISS.

CLEVE, 15 November 1852.

*** De Ondergeteekende roept bij deze op allen diegenen welke iets verschuldigd zijn of te vorderen hebben van of aan de Nalatenschap van wijlen ADRIANUS FRANCISCUS VERHEIJEN, Particulier, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, alsmede diegene welke op gezegde Nalatenschap vermeenen aanspraak te kunnen maken, om zich binnen acht dagen ten zijne woonhuize in de Ridderstraat, Wijk A, N°. 422, te begeven, ten einde daarvan aangifte en betaling te doen, en bewijzen van regthebbende over te geven.

P. J. VAN DEN GOORBERGH,
Executeur.

*** *Revalenta* is geen medicijn, het is het meel van den wortel eener aziatische plant. Zeer voedzaam en ligt verteerbaar, is het bijzonder aan te bevelen aan hen die aan slechte Spijsvertering sukkelen of aan ziekten lijden die uit eene slechte Spijsvertering of zwakke Maag ontstaan zijn. Ontelbaar zijn deze ziekten en ontelbaar zijn ook de kuren die de *Revalenta* reeds bewerkt heeft. Verouderde ziekten die men ongeneesbaar waande, heeft het door aanhoudend gebruik en in betrekkelijk korten tijd radikaal genezen en de lijders in het bezit eener volkomen gezondheid hersteld; bedorven Levenssappen (een gevolg van langdurige slechte Maag), die de krachten ondermijnen, den levenslust dooden, ontevredenheid en verveling verwekken, geneest het spoedig en zeker; aan zoodanige lijders is het te meer aan te bevelen, daar die toestand bij langeren duur gewoonlijk ziekten na zich sleept, die zeer pijnlijk zijn en dikwijls een treurig uiteinde ten gevolge hebben.

Eene menigte van attesten van hooggeplaatste en algemeen bekende Personen in Engeland, bewijzen dat het geen grootspreken is, als men beweert dat de *Revalenta* honderd verschillende ziekten genezen heeft, waaronder vele ingewortelde en verouderde kwalen, die aan alle medicijnen wederstand hadden geboden. Daarom hebben ook invloedrijke mannen zich de taak opgelegd dit eenvoudig ontbijt en sober doch voedend avondeten zooveel in hunne krachten is bekend te maken en aan te bevelen. Zoo heeft onder anderen de Hoofdredakteur van een der grootste en meest verspreide engelsche dagbladen (*the Morning Herald*) in zijn blad herhaaldelijk daarop gewezen, vele personen uit hooge kringen en uit den deftigen stand genoemd, die daaraan hunne gezondheid te danken hebben, en het hunne bekenden en vrienden ten sterkste aanbevelen. Ook hier te lande heeft het reeds menigen lijder geholpen en verscheidene hebben hunne erkentelijkheid daarvoor ook reeds in de Nieuwsbladen uitgesproken en dit meel aan andere lijders aanbevolen.

Revalenta is in de onderstaande Dépôts te verkrijgen in blikken dozen van $87\frac{1}{2}$ ct., 2 gulden, $3\frac{1}{2}$, 8 en 16 gulden.

Amsterdam, Verkoophuis.
Bergen-op-Zoom, D. Bouwels.
Boxmeer, C. Muller.
Breda, Wed. Wiercx Folla.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.

BEKENDMAKING.

De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie dier Beleenbank, op *Woensdag den 22. December* 1852, aan het Lokaal der Bank, publiek doen VERKOOPEN:

De **VERSTANE PANDEN** van de maanden *Julij*, *Augustus* en *September* 1851; zullende die Goederen daags te voren voor een ieder ter bezigtiging liggen.

Gemelde Panden kunnen alsnog gelost of de interessen der daarop beleende Kapitalen aangezuiverd worden vóór of uiterlijk op *Dingsdag den 14. December* bevorens.

P. J. J. MICHIELSEN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.